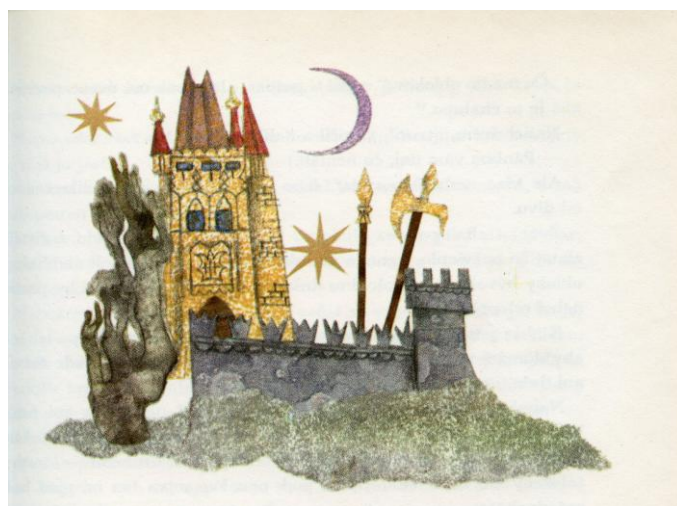

Mestská knižnica v Bratislave

O neviditeľnom Tomášovi

Bibliografický leták o tvorbe
Jozefa Čigera Hronského

2010

Milí čitatelia,

Jozef Cíger Hronský patrí medzi najvýraznejších predstaviteľov slovenskej prózy a literatúry pre deti a mládež.

Medzi detskými čitateľmi niekoľkých pokolení je J. C. Hronský známy najmä svojimi veselými príbehmi o zvieratkách. Nielen otcovia a matky, ale aj starí rodičia dnešných malých čitateľov si vd'ačne a s úsmevom spomínajú na dobrodružné príbehy **Smelého Zajka** alebo na smiešne a pôvabné kúsiky bračekov-prasiatok **Budkáčika a Dubkáčika**. Radi si však oživia aj vážnejšie rozprávanie o starých časoch, plasticky zachytených v historických povestiach **Zakopaný meč** či **Sokoliar Tomáš**. Nástrahám času odolali aj rozprávky Jozefa Cígera žiariace múdrosťou generácií a prostou ľudskou krásou svojich víťaziacich hrdinov.

Do slovenskej literatúry sa spisovateľ okrem tvorby pre deti zapísal aj svojimi prózami pre dospelých: napríklad zbierkami poviedok **Tomčíkovci**, **Podpolianske rozprávky**, ale aj románmi **Jozef Mak**, **Pisár Gráč**, **Na Bukvovom dvore**.

Jozef Cíger Hronský, vlastným menom Jozef Cíger, sa narodil 23. februára 1896 vo Zvolene. Bol učiteľom, spisovateľom aj redaktorom. Dlhé roky redigoval detský časopis *Slniečko*. V rokoch 1933 - 1945 pracoval v Matici slovenskej v Martine. Po roku 1945 nesúhlasil s politickým vývojom a nástupom komunistov k moci a rozhodol sa emigrovať. Zvyšok života strávil v Argentíne, kde 13. júla 1960 zomrel.

Hoci sa J. C. Hronský vytratil z pozemského života pred päťdesiatimi rokmi, jeho knižky nás sprevádzajú dodnes. Bibliografický leták obsahuje záznamy o dielach, ktoré nájdete vo fonde Úseku literatúry pre deti a mládež Mestskej knižnice v Bratislave na Kapucínskej ul. 3.

Veríme, že knihy, ktoré si vyberiete, Vám pri čítaní poskytnú veľa pekných zážitkov.

Rozprávky a povesti

1. **Budatínski Frgáčovci:** Rozprávky zo starých čias / Ilustr. František Hübel. - Bratislava: Mladé letá, 1970. - 116 s.

Povesti v tejto knižke sa vyznačujú napínavým a rušným dejom. Bohatým jazykom rozprávajú o záhadných ľuďoch i tajomných silách, ktorých sa naši predkovia báli.

2. **Budkáčik a Dubkáčik** / Ilustr. Peter Cpin. - 5. vyd. - Bratislava: Mladé letá, 2004. - 75 s. - ISBN 80-10-00606-8.

Dve prasiatka, Budkáčik a Dubkáčik, sa jedného dňa dozvedia, že ich gazdiná chce predať mäsiarovi. V noci jej ujdú a vo svete skúšajú všelijaké remeslá. Navystrájajú huncútstiev a napokon sa predsa len vrátia domov.

3. **O neviditeľnom Tomášovi (Brondove rozprávky)** / Ilustr. Zuzana Bruncková. - Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2006. - 94 s. - ISBN 80-89208-27-4.

Kde sa schovávajú rozprávky? Na rôznych tajuplných miestach, napríklad na Horehroní, v rázovitej Heľpe, kde svojho času žil ujco Jozef Rusnák - Bronda. Keď ho navštívil slávny spisovateľ - Jozef Cíger Hronský, ujco Bronda sa rozhovoril, povyt'ahoval z pamäti všetky dávne príbehy a spisovateľ ich pozorne pospisoval. A kniha rozprávok bola na svete.

4. **Slnovratka** / Ilustr. Danica Pauličková. - 3. vyd. - Bratislava: Mladé letá, 2006. - 237 s. - ISBN 80-10-01100-2.

Knižka plná prekrásnych slovenských rozprávok. Že neveríte? Ešte ste nezačali čítať...

5. **Slovenské povesti** / Ilustr. Ľubomír Paľo. - Martin: Matica slovenská, 2001. - 243 s. - ISBN 80-7090-618-9.

Slovenské povesti tvoria príbehy veselé i vážne, úsmevné i tragické, priezračne jednoduché i rozkošatené a spletité ako nitky osudu. Čítajte a potešte sa lahodnou krásou slova. Slova vysloveného skutočným majstrom.

6. **Smelý Zajko. Smelý Zajko v Afrike** / Ilustr. Jaroslav Vodrážka. - 2. spoloč. vyd. Bratislava: Mladé letá, 1991. - 227 s. - ISBN 80-06-00302-5.

„Synko-Zajko, nikdy nebude z teba poriadny zajac! Pred chalupou sedíš, do slniečka hľadiš a nevieš ani kde je kapustové pole!“ Čože tam Zajkovi kapustové pole, keď on len o tom rozmýšľ'a, že by rád šiel do sveta - aj sa vybral

rovno lietadlom. Bolo mu zle i nedobre, ale Zajko sa nezľakol - ani medvedice, ani horárových psov. A zbojníkov? Kto chce ďalej vedieť, musí čítať v knižke - a veru sú tam neuveriteľné Zajkove príhody.

- 7. Sokoliar Tomáš:** História z dávnych čias z hôr novohradských, zo zámku jeho milosti pána Baláža na Hrade / Ilustr. Ján Trojan. - Bratislava: Mladé letá, 1969. - 135 s.

Hlavným hrdinom stredovekého príbehu je chlapec Tomáš, z ktorého sa stane najvýznamnejší sokoliar na Zvolenskom zámku.

- 8. Tri múdre kozliatka** / Ilustr. Peter Cpin. - 3. vyd. - Bratislava: Mladé letá, 2000. - 60 s. - ISBN 80-06-01016-1.

Tri múdre kozliatka - Všadejama, Všadebrada a Všadekapusta - sa vybrali za svojím gazdom do Ameriky. Ako si zarobili na cestu, ako cestovali vlakom a potom loďou, čo na tejto dobrodružnej ceste zažili - to všetko ti rozpovie táto milá a úsmevná knižka.

- 9. Tri rozprávky** / Ilustr. Alojz Klimo. - Bratislava: Mladé letá, 1968. - 57 s.

Tri známe slovenské ľudové rozprávky (Janko Hrášok, Popolvár, Valibuk) v majstrovskom podaní Jozefa Cígera Hronského.

10. Zakopaný meč / Ilustr. Vladimír Machaj. - Bratislava: Mladé letá, 1970. - 111 s.

V knižke slovenských povestí si môžeš prečítať povest' Prečo je Váh divá rieka, Kráľ Matej na salaši a mnohé ďalšie.

11. Zlatý dážd' / Ilustr. Emil Makovický. - Martin: Matica slovenská, 2008. - 54 s. - ISBN 978-80-7090-882-2.

Zbierka desiatich čarokrásnych rozprávok, kde pravda víťazí nad klamstvom, dobro nad zlom a láska nad nenávisťou.

Romány, novely a poviedky

12. Andreas Búr Majster. - 2. vyd. - Bratislava: Tatran, 1970. - 267 s.

13. Jozef Mak. - Bratislava: Perfekt, 2002. - 219 s. - ISBN 80-8046-212-7.

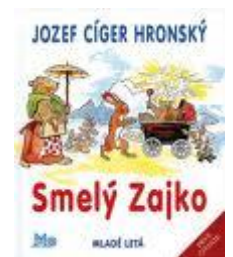
14. Na Bukvovom dvore. - Bratislava: Tatran, 1975. - 223 s.

15. Pisár Gráč. - 3. vyd. - Bratislava: Tatran 1969. - 214 s.

16. Podpolianske rozprávky. - Bratislava: Tatran, 1971. - 242 s.

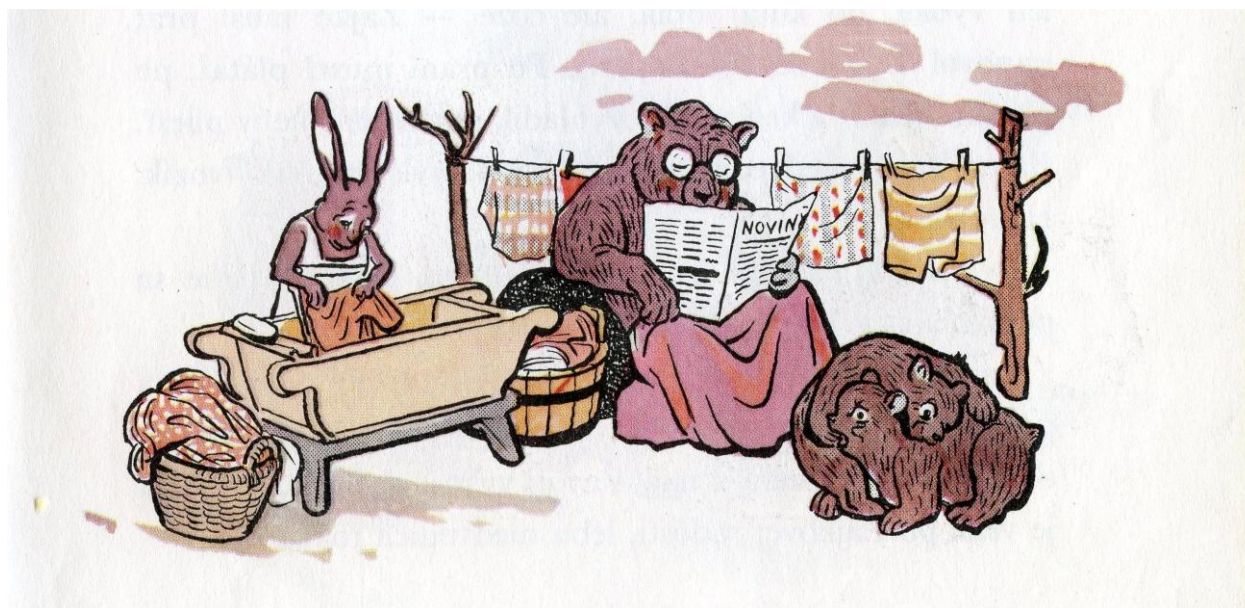
17. **Pohár z brúseného skla:** (Novely) - 2. vyd. - Martin: Matica slovenská, 1997. - 163 s. - ISBN 80-7090-422-4.
18. **Predavač talizmanov.** - Martin: Matica slovenská, 2002. - 89 s. - ISBN 80-7090-651-0.
19. **Sedem srdc.** - Bratislava: Tatran, 1969. - 232 s.
20. **Vo voze šťastia** / Ilustr. Peter Ondreička. - Bratislava: Mladé letá, 1982. - 109 s.
21. **Zobrané spisy 3: Tomčíkovci. Sedem srdc.** - Martin: Matica slovenská, 2006. - 305 s. ISBN 80-7090-785-1.

**Ako slúžil Zajko u Medved'ovcov
(úryvok z knihy Smelý Zajko)**

Zajko slúžil deň, slúžil dva, ale na tretí začínala sa mu robota nepáčiť. Kožuchy čistieval i doma, ale pri pečení a varení neraz sa popálil, že mu nechutilo potom ani jesť. A tu raz medvedica vyvečie z komory veľký džber a ešte väčšie koryto, medvied'atá začnú vynášať hrby šiat a že to Zajko musí všetko oprat'. Zajkovi bolo skoro do plaču, lebo ani dobre nedočiahol do veľkého koryta. No perie ako vie, narieka. Ale za chrbtom sedí mu medvedica, číta noviny, na Zajka sa prizerá, aby všetko dobre opral. Čo Zajko vyperie, rozvešia. Medvedica napichala do zeme palíc, na palice naviazala motúzov a na motúzoch sušia sa šaty. Medvied'atám sa to páči, obskakujú, na chytačku sa hrajú, a keď sú všetky

šaty vypraté, rozvešané, už na palice ani pozor nedávajú. Prvé posotí druhé, druhé letí, palice sa chytí, - všetko strhne na zem. Už kľáčia medved'atá v kúte. Mať ich vybila, do kúta sotila, ale čože - Zajko musí prať nanovo! Ťažko sa žije Zajkovi.

Názov: **O neviditeľnom Tomášovi**
Bibliografický leták o tvorbe J. C. Hronského
Zostavila: Zuzana Sekáčová
Zodp. redaktor: Mgr. Eva Šulajová
Riaditeľ: Juraj Šebesta, PhD.
Vydavateľ: Mestská knižnica v Bratislave
Klariská 16, 814 79 Bratislava 1
Rok: 2010
Náklad: 50 ks